Parlament Europejski
2014-2019

Dokument z posiedzenia

A8-0074/2019

11.2.2019

SPRAWOZDANIE

w sprawie zalecenia Parlamentu Europejskiego dla Rady, Komisji i wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa w sprawie układu o stowarzyszeniu między UE a Monako, Andorą i San Marino
(2018/2246(INI))

Komisja Spraw Zagranicznych

Sprawozdawca: Juan Fernando López Aguilar

SPIS TREŚCI

Strona

PROJEKT ZALECENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO 3

INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWĄ 9

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ 10

PROJEKT ZALECENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

dla Rady, Komisji i wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa w sprawie układu o stowarzyszeniu między UE a Monako, Andorą i San Marino
(2018/2246(INI))

Parlament Europejski,

– uwzględniając decyzję Rady (UE) 2014/... z dnia 22 grudnia 2014 r. upoważniającą Komisję do negocjowania, w imieniu państw członkowskich, tych postanowień jednego układu lub kilku układów o stowarzyszeniu z Księstwem Andory, Księstwem Monako i Republiką San Marino, które wchodzą w zakres kompetencji państw członkowskich,

– uwzględniając art. 218 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

– uwzględniając art. 8 Traktatu o Unii Europejskiej i deklarację odnoszącą się do artykułu 8 Traktatu o Unii Europejskiej, która stanowi, że Unia będzie uwzględniać szczególną sytuację państw o małym obszarze terytorialnym, które utrzymują z nią szczególne stosunki bliskości,

– uwzględniając komunikat Komisji z dnia 20 listopada 2012 r. pt. „Stosunki UE z Księstwem Andory, Księstwem Monako oraz Republiką San Marino: warianty pogłębionej integracji z UE” (COM(2012)0680),

– uwzględniając dokument roboczy służb Komisji z dnia 20 listopada 2012 r. pt. „Przeszkody w dostępie Andory, Monako i San Marino do rynku wewnętrznego UE i współpracy w innych obszarach” (SWD(2012)0388),

– uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 18 listopada 2013 r. pt. „Stosunki UE z Księstwem Andory, Księstwem Monako oraz Republiką San Marino: warianty udziału tych państw w rynku wewnętrznym” (COM(2013)0793),

– uwzględniając konkluzje Rady z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie homogenicznego rozszerzonego rynku wewnętrznego oraz stosunków UE z krajami Europy Zachodniej niebędącymi członkami UE,

– uwzględniając art. 113 Regulaminu,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A8-0074/2019),

A. mając na uwadze, że Księstwo Andory (Andora), Księstwo Monako (Monako) i Republika San Marino (San Marino) mają długą historię państwowości; mając na uwadze, że zawsze wpisywały się one w historię Europy i utrzymują głębokie, długotrwałe stosunki polityczne, gospodarcze, społeczne i kulturalne z państwami członkowskimi w ich bezpośrednim sąsiedztwie oraz z całą UE; mając na uwadze, że partnerstwo UE z tymi krajami opiera się na wspólnym systemie wartości politycznych i kulturowych;

B. mając na uwadze, że Andora, Monako i San Marino wykazały zdecydowane europejskie aspiracje polityczne, gospodarcze i kulturalne oraz silną wolę zacieśniania

stosunków politycznych, gospodarczych i kulturalnych z Unią Europejską; mając na uwadze, że zarówno dla Andory, Monako i San Marino, jak i dla UE ważne jest, aby pozytywnie zareagować na te aspiracje w odpowiednim czasie i ułatwić szybkie zakończenie negocjacji w sprawie nowego układu o stowarzyszeniu, który będzie stanowił nowe ramy odniesienia dla stosunków między UE i tymi państwami;

C. mając na uwadze, że również w interesie państw członkowskich mających tradycyjnie bliską więź historyczną, polityczną i gospodarczą z Andorą, Monako i San Marino leży wspieranie zacieśnienia i uregulowania stosunków tych państw z całą Unią Europejską; mając na uwadze, że w związku z tym istotne jest uwzględnienie szczególnych stosunków dwustronnych, jakie te państwa członkowskie utrzymują już z Andorą, Monako i San Marino, zwłaszcza z uwagi na pewność prawa;

D. mając na uwadze, że Andora, Monako i San Marino od dawna popierają stanowisko polityczne Unii Europejskiej na forum Narodów Zjednoczonych;

E. mając na uwadze, że Andora, Monako i San Marino są, każde z osobna, ważnymi partnerami gospodarczymi państw członkowskich położonych w ich bezpośredniej bliskości i dają możliwości zatrudnienia znacznej liczbie obywateli UE; mając na uwadze, że ściślejsza współpraca między Andorą, Monako i San Marino oraz UE zapewniłaby wszystkim stronom ważną możliwość dalszego rozwoju gospodarczego, przynosząc pozytywny gospodarczy efekt mnożnikowy w regionach państw członkowskich położonych w bezpośredniej bliskości, w tym poprzez dodatkowe możliwości zatrudnienia i doskonalenie międzynarodowych umiejętności zawodowych;

F. mając na uwadze, że podczas prowadzenia negocjacji w sprawie układu o stowarzyszeniu należy w pełni uwzględnić specyfikę Andory, Monako i San Marino jako małych państw, zgodnie z deklaracją nr 3 dotyczącą art. 8 Traktatu o Unii Europejskiej; mając na uwadze, że ważne jest w związku z tym uznanie niewielkiego wymiaru terytorialnego i niewielkiej liczby ludności Andory, Monako i San Marino oraz wynikających z tego implikacji w kwestii zachowania odpowiedniego dostępu społeczno-gospodarczego i integracji obywateli tych państw; mając na uwadze, że taki dostęp i integracja mają zasadnicze znaczenie dla zachowania kultury, tradycji i wartości charakterystycznych dla tych trzech społeczności; mając na uwadze, że bez takich specjalnych mechanizmów dostępu i integracji niektórzy obywatele mogą mieć trudności ze znalezieniem środków niezbędnych do życia w kraju pochodzenia; mając na uwadze, że istotne jest zatem zachowanie, w tym poprzez odpowiednie postanowienia układu o stowarzyszeniu, tkanki politycznej, społeczno-gospodarczej, kulturowej i tożsamościowej Andory, Monako i San Marino, a także dostosowanie jej do realiów integracji europejskiej;

G. mając na uwadze, że Andora, Monako i San Marino już dawno zawarły dwustronne porozumienia z sąsiadującymi z nimi krajami, a porozumienia te regulują kwestie będące przedmiotem wzajemnego zainteresowania, uwzględniają specyficzny charakter i szczególne potrzeby tych trzech krajów oraz odzwierciedlają potrzebę ochrony żywotności takich państw; mając na uwadze, że Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy uznało ów specyficzny charakter i szczególne potrzeby;

H. mając na uwadze, że Andora, Monako i San Marino, każde z osobna, przeprowadziły ważne reformy i zadbały o zbieżność przepisów z UE, ze szczególnym uwzględnieniem

regulacji dotyczących sektora bankowego i finansowego;

I. mając na uwadze, że na posiedzeniu w dniu 4 grudnia 2018 r. Rada podjęła decyzję o usunięciu Andory i San Marino z załącznika II do konkluzji Rady z dnia 5 grudnia 2017 r., potwierdzając w ten sposób, że wypełniły one wszystkie pozostałe zobowiązania dotyczące przejrzystości, uczciwego opodatkowania i środków przeciwdziałających BEPS (erozji bazy podatkowej i przenoszeniu zysków); mając na uwadze, że Monako nigdy nie zostało włączone do niniejszego załącznika, a Rada już 5 grudnia 2017 r. odnotowała, że Monako w pełni wywiązywało się z tych zobowiązań; mając na uwadze, że na posiedzeniach w kwietniu i lipcu 2018 r. działające przy OECD Światowe Forum Przejrzystości i Wymiany Informacji do Celów Podatkowych ogłosiło, iż Andora, Monako i San Marino przestrzegają międzynarodowego standardu wymiany informacji na żądanie;

J. mając na uwadze, że ważne reformy podejmowane przez Andorę oraz stopniowe dostosowywanie się przez ten kraj do prawodawstwa UE w dziedzinie regulacji finansowych zasługują na pochwałę; mając na uwadze, że UE i Andora osiągnęły cenne porozumienie w sprawie tytoniu, a także mając na uwadze, że Andora będzie teraz mogła bardziej zintensyfikować wysiłki na rzecz większej dywersyfikacji gospodarki; mając na uwadze, że ten długofalowy proces będzie źródłem istotnych wyzwań, wobec czego pracownicy w Andorze będą potrzebować odpowiedniej ochrony podczas dywersyfikacji gospodarki; mając na uwadze, że szerszy dostęp do rynku wewnętrznego będzie sprzyjał długofalowemu rozwojowi gospodarczemu oraz doprowadzi do powstania w Andorze nowych możliwości gospodarczych i szans na zatrudnienie;

K. mając na uwadze, że San Marino ma obecnie trudności z eksportem do państw członkowskich UE, z wyjątkiem Włoch, z powodu wymogów dotyczących dodatkowej dokumentacji w zakresie podatku VAT (T2); mając na uwadze, że układ o stowarzyszeniu powinien zapewnić równe warunki działania w całej UE, co byłoby bardzo cenne dla eksporterów z San Marino; mając na uwadze, że układ o stowarzyszeniu powinien zapewnić bankom z Andory i San Marino pełny dostęp do unijnego systemu udzielania zezwoleń bankom i przedsiębiorstwom świadczącym usługi finansowe;

L. mając na uwadze, że obywatele Monako stanowią mniejszość w swoim własnym kraju, a sytuacja na rynku mieszkaniowym i rynku pracy jest taka, że obywatele Monako potrzebują aktywnego wsparcia, aby utrzymać zdolność do dalszego zamieszkiwania w Monako; mając na uwadze, że przepisy dotyczące ułatwień w dostępie do rynku pracy w równym stopniu mają zastosowanie do obywateli Monako i mieszkańców miast bezpośrednio sąsiadujących z Monako; mając na uwadze, że 92 % osób pracujących w Monako to obywatele UE;

M. mając na uwadze, że układ o stowarzyszeniu z UE otwiera możliwość rozwijania współpracy w dziedzinach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania oraz uczestnictwa w niektórych horyzontalnych strategiach politycznych UE w takich obszarach jak badania naukowe, środowisko i edukacja (Erasmus+);

N. mając na uwadze, że wejście w życie układu o stowarzyszeniu będzie wymagało zgody Parlamentu;

1. zaleca Radzie, Komisji oraz wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa:

a) wykorzystanie szansy, jaką stwarzają negocjacje w sprawie układu o stowarzyszeniu, i wykazanie wartości bliższych stosunków i integracji z UE, przy uwzględnieniu opinii publicznej zarówno w Andorze, Monako i San Marino, jak i w UE, a także ponowne potwierdzenie, jak ważne jest dla takich krajów w dłuższej perspektywie czasowej uwzględnienie ich w organach i strategiach politycznych UE;

b) zapobieganie ryzyku odrzucenia układu o stowarzyszeniu po zakończeniu negocjacji oraz podjęcie wzmożonych starań na rzecz przekazywania tym obywatelom w Andorze, Monako i San Marino, którzy czują się bardziej podatni na zagrożenia, informacji o układzie o stowarzyszeniu i wyjaśnienia im, przy zachowaniu pełnej przejrzystości i we współpracy z władzami tych trzech państw, zakresu, zalet i ewentualnych słabych punktów tego układu, w celu zapewnienia jedności politycznej i możliwie najszerszego poparcia społecznego w każdym z tych trzech państw; zachęcenie Andory, Monako i San Marino do podjęcia takich samych kroków oraz wspieranie ich w podejmowanych działaniach;

c) wzięcie w pełni pod uwagę niewielkiego wymiaru terytorialnego i ograniczonych zasobów administracyjnych, w kategoriach względnych, Andory, Monako i San Marino, a także odpowiednie dostosowanie w ramach procesu negocjacyjnego wymaganego przyjęcia i wdrożenia wspólnotowego dorobku prawnego, aby ograniczyć do minimum nadmierną presję budżetową, która z kolei miałaby negatywny wpływ na opinię publiczną i dostępne zasoby budżetowe; w razie potrzeby udzielenie Andorze, Monako i San Marino pomocy w zakresie zapewniania niezbędnych zdolności administracyjnych gwarantujących szybką, dynamiczną i jednolitą transpozycję wspólnotowego dorobku prawnego;

d) zaapelowanie o utworzenie, w każdym z tych trzech państw, spójnych, skutecznych i wydajnych ram instytucjonalnych, które posłużą do wdrożenia układu o stowarzyszeniu, aby zapewnić dynamiczną transpozycję wspólnotowego dorobku prawnego przez te trzy kraje, a także jednolite stosowanie i spójną interpretację postanowień układu, przy czym musi to obejmować forum konsultacyjne i mechanizm rozstrzygania sporów;

e) przypomnienie Andorze, Monako i San Marino, jak ważna jest ogólna integralność i jednorodność rynku wewnętrznego, a także przestrzeganie podstawowych aspektów wszystkich czterech swobód związanych z rynkiem wewnętrznym; przypomnienie o zaletach pełnego dostępu do rynku wewnętrznego i płynących zeń korzyściach gospodarczych, w tym również w odniesieniu do produktów i usług, a także o potrzebie utrzymania na rynku wewnętrznym równych warunków działania oraz silnych, odpornych i skutecznych podstaw instytucjonalnych z korzyścią dla wszystkich;

f) zapewnienie odpowiedniego wsparcia UE dla Andory, Monako i San Marino, aby umożliwić im pełne przyjęcie i wdrożenie wspólnotowego dorobku prawnego w perspektywie długoterminowej, w tym poprzez ściślejszą współpracę instytucjonalną z państwami członkowskimi położonymi w bezpośrednim sąsiedztwie; zapewnienie dostępu do środków finansowych UE w celu realizacji konkretnych projektów oraz

możliwości polegania na istniejących organach administracyjnych, które zajmują się wdrażaniem wspólnotowego dorobku prawnego w państwach członkowskich;

g) wspieranie większej zdolności do odpowiedniego przyjęcia i wdrożenia wspólnotowego dorobku prawnego za sprawą delegowania urzędników administracji publicznej z Andory, Monako i San Marino do odpowiednich instytucji i organów UE i państw członkowskich;

h) rozważenie – w świetle potrzeby pogodzenia swobody przedsiębiorczości przewidzianej w układzie o stowarzyszeniu i przepisów krajowych Andory, Monako i San Marino mających na celu zapewnienie integracji społeczno-gospodarczej ich obywateli – możliwości tymczasowych odstępstw, które byłyby wprowadzane w oparciu o ocenę rzeczywistych potrzeb tych trzech państw, podlegałyby klauzuli przeglądowej i byłyby powiązane ze szczegółowymi kryteriami społeczno-gospodarczymi każdego państwa negocjującego oraz dostosowane do ram czasowych wymaganych do zagwarantowania, w każdym państwie i w ramach wieloetapowego podejścia, prawdziwie równych warunków działania i odpowiedniej zdolności konkurencyjnej dla pracowników i przedsiębiorstw; wzięcie pod uwagę, że państwa te są tak małe, że skutki wynegocjowania tymczasowych odstępstw w odniesieniu do wspólnotowego dorobku prawnego byłyby ledwie zauważalne;

i) wykorzystanie układu o stowarzyszeniu do rozwijania dalszej współpracy z Andorą, Monako i San Marino w ramach dyrektywy (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu[1];

j) dostosowanie wymogów dotyczących udostępniania danych statystycznych na podstawie układu o stowarzyszeniu do wielkości terytorium Andory, Monako i San Marino;

k) zbadanie, czy możliwe i wykonalne jest, by równolegle z negocjacjami w sprawie układu o stowarzyszeniu zapewnić Andorze i San Marino dostęp do płynności Eurosystemu w celu zwiększenia odporności i stabilności ich krajowych systemów bankowych na wypadek wewnętrznego lub zewnętrznego wstrząsu systemowego, przy jednoczesnym zapewnieniu właściwego nadzoru ze strony Europejskiego Banku Centralnego; zachęcenie Andory i Monako do członkostwa w Międzynarodowym Funduszu Walutowym oraz udzielenie im w tym celu, w razie potrzeby, pomocy technicznej; zachęcanie Andory, Monako i San Marino do kontynuowania starań na rzecz konwergencji z UE w zakresie regulacji finansowych, zarządzania podatkowego i walki z praniem pieniędzy;

l) kontynuowanie negocjacji w sprawie układu o stowarzyszeniu z Andorą, Monako i San Marino oraz zapewnienie negocjującym stronom wszelkiego niezbędnego wsparcia instytucjonalnego i politycznego w odpowiednim czasie, w tym ocen i wiedzy fachowej właściwych dyrekcji generalnych Komisji, tak aby negocjacje można było zakończyć jak najszybciej, a w każdym razie w ciągu najbliższych dwóch lat;

m) wydanie przed końcem obecnej kadencji wspólnego oświadczenia politycznego z

[1] Dz.U. L 141 z 5.6.2015, s. 73.

Andorą, Monako i San Marino na temat układu o stowarzyszeniu w celu podsumowania i zachowania postępów osiągniętych dotychczas w negocjacjach, aby nowa Komisja i Europejska Służba Działań Zewnętrznych mogły rozeznać się w sytuacji i oprzeć się na tym wspólnym porozumieniu oraz kontynuować negocjacje;

n) potraktowanie negocjacji w sprawie układu o stowarzyszeniu jako okazji do podjęcia środków z myślą o wspólnych inwestycjach w infrastrukturę będącą przedmiotem wspólnego zainteresowania, a także środków mających na celu rozwój wspólnych badań naukowych z udziałem Andory, Monako i San Marino oraz państw członkowskich UE;

2. uważa, że następna kadencja Parlamentu Europejskiego mogłaby stanowić cenną okazję do powołania nowej delegacji międzyparlamentarnej poświęconej dialogowi międzyparlamentarnemu i współpracy z Andorą, Monako i San Marino; uważa ponadto, że Parlament powinien kontynuować ścisłą współpracę między swoimi służbami i odpowiednimi służbami parlamentów Andory, Monako i San Marino oraz regularnie gościć młodych liderów politycznych, biznesowych i społeczeństwa obywatelskiego z tych trzech krajów w celu wzmocnienia pozytywnej narracji ukierunkowanej na bliższy kontakt polityczny, gospodarczy i strategiczny z UE w ramach negocjacji w sprawie układu o stowarzyszeniu; uważa, że Parlament powinien wspierać okresową wymianę poglądów z krajowymi delegacjami parlamentarnymi Andory, Monako i San Marino przez cały okres trwania negocjacji; jest zdania, że wymiany poglądów między Parlamentem Europejskim a krajowymi delegacjami parlamentarnymi Andory, Monako i San Marino powinny dotyczyć również kwestii, którymi zajmuje się Parlament i które mogą mieć bezpośredni wpływ na gospodarkę tych krajów, na ich stosunki z UE lub na skuteczność układu o stowarzyszeniu;

3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszego zalecenia Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, współksiążętom, rządowi i Radzie Generalnej Andory, księciu, ministrowi stanu i Radzie Narodowej Monako oraz kapitanom regentom, Kongresowi Stanu oraz Wielkiej Radzie Generalnej San Marino.

INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWĄ

Data przyjęcia	4.2.2019
Wynik głosowania końcowego	+: 43 –: 4 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Michèle Alliot-Marie, Bas Belder, Goffredo Maria Bettini, Elmar Brok, Klaus Buchner, Arnaud Danjean, Georgios Epitideios, Michael Gahler, Iveta Grigule-Pēterse, Sandra Kalniete, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Arne Lietz, Barbara Lochbihler, Andrejs Mamikins, Ramona Nicole Mănescu, David McAllister, Francisco José Millán Mon, Clare Moody, Javier Nart, Pier Antonio Panzeri, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, Dobromir Sośnierz, Jaromír Štětina, Charles Tannock, Hilde Vautmans
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Brando Benifei, Neena Gill, Takis Hadjigeorgiou, Liisa Jaakonsaari, Marek Jurek, Patricia Lalonde, Soraya Post, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Helmut Scholz
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	José Blanco López, Santiago Fisas Ayxelà, Ingeborg Gräßle, Karin Kadenbach, Gabriel Mato, Joachim Schuster, Ramón Luis Valcárcel Siso, Julie Ward, Flavio Zanonato

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ

43	+
ALDE	Iveta Grigule-Pēterse, Patricia Lalonde, Javier Nart, Hilde Vautmans
ECR	Bas Belder, Marek Jurek, Charles Tannock
PPE	Michèle Alliot-Marie, Elmar Brok, Arnaud Danjean, Santiago Fisas Ayxelà, Michael Gahler, Ingeborg Gräßle, Sandra Kalniete, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, David McAllister, Ramona Nicole Mănescu, Gabriel Mato, Francisco José Millán Mon, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jaromír Štětina, Ramón Luis Valcárcel Siso
S&D	Brando Benifei, Goffredo Maria Bettini, José Blanco López, Neena Gill, Liisa Jaakonsaari, Karin Kadenbach, Arne Lietz, Andrejs Mamikins, Clare Moody, Pier Antonio Panzeri, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Soraya Post, Joachim Schuster, Julie Ward, Flavio Zanonato
VERTS/ALE	Klaus Buchner, Barbara Lochbihler

4	-
GUE/NGL	Takis Hadjigeorgiou, Helmut Scholz
NI	Georgios Epitideios, Dobromir Sośnierz

0	0

Objaśnienie używanych znaków:
+ : za
- : przeciw
0 : wstrzymało się